

ĈEĤOSLOVAKA GAZETO

ABONPAGO en Ĉeĥoslovakio por 10 numeroj de »Ĉeĥoslovaka Gazeto« kun »Nova Eŭropo« 10 Kč. Prezo de unu numero 1 Kč. Pri ceteraj landoj vidu inter anoncoj.

ESPERANTA MONATA REVUO

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO EN PRAHA II., TĚŠNOV N° 10. (Ĉeĥoslovakio). Posedanto, eldonanto kaj responsa redaktoro Oldřich Adámek. Presejo »Politika«, Praha.

APERAS MONATE. La manuskriptojn oni ne resendas. Poŝteko ĉeĥosl. N° 11.038. Vidu prezojn de la anoncoj sur anonca paĝo.

N° 2.

Praha, 30 julio 1921.

I. Jaro.

Saluton al vi, samideanoj!

Al vi, karaj, kiuj venis el ĉiuj landoj de la terĝlobo, por montri al la tuta mondo forton de nia movado kaj trovi fortiĝon en sia laboro por granda kultura idealo, saluton!

Al vi, karaj, kiuj apartenante al ĉiuj nacioj, religioj, profesioj, ideoj kunvenis por pace kunlabori en la malĝoja tempo de la ĝenerala malmamo, saluton!

Al vi, karaj, kiuj venis por solene manifesti antaŭ okuloj de la tuta mondo la noblan internan ideon de esperantismo, belan idealon de dro Zamehof, saluton!

Al vi, karaj, kiuj eniras landon, kiu estis de la komenco de esperanto inter la unuaj en nia movado, landon, kiu ĉiam estas en unua vico de batalantoj por nia ideo, saluton!

Al vi, karaj, kiuj iras al nacio, el kiu eliris unu el la plej unuaj kaj grandaj profetoj kaj pioniroj de artefarita lingvo, estiminda patriarko de humaneca idealo de ĉeĥoslovaka nacio, Komenio, saluton!

Al vi, karaj, kiuj certe indulge juĝos bonan volon kaj neeviteblajn mankojn de malnova ŝtato renaskiĝanta en la plej grandaj malfacilaĵoj, saluton!

Al vi, karaj, kiuj volas ĝojigi nin en nia granda laboro kaj ĝojigi vin en nia modesta rondo, saluton!

Estu bonvenantaj vi ĉiuj, karaj samideanoj, kiuj proponas al ni viajn fratajn manojn, kiujn ni varmege premas!

C. G.

Ĉeĥoslovaka ofico por eksterlanda komerco.

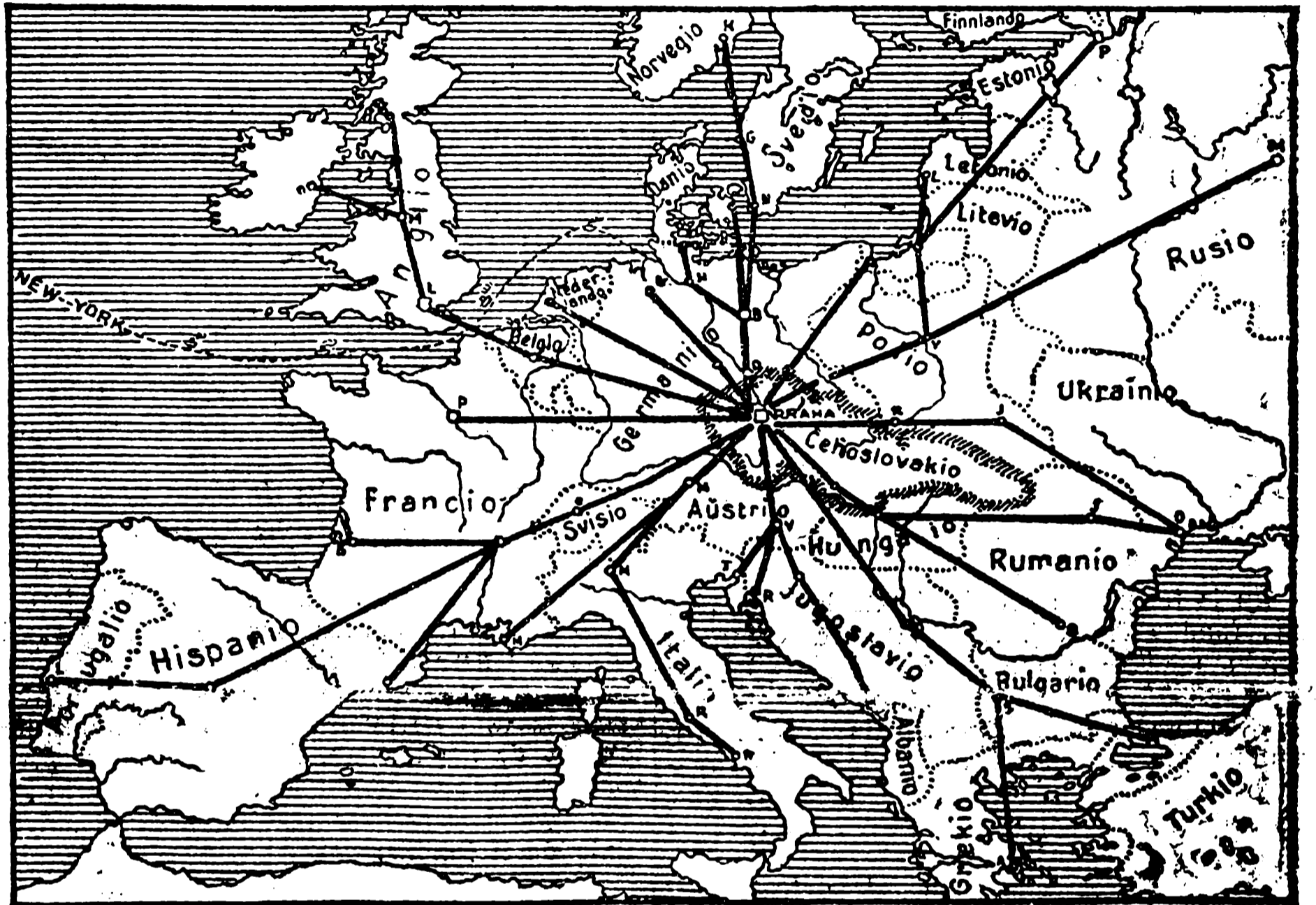
Por la tempo, dum kiu ekonomiaj cirkonstancoj de la mondo postulis ŝtatan kontrolon de eksporto, importo kaj transito, en Ĉeĥoslovakio estis starigita ofico por permesadi aŭ malpermesadi eksporton aŭ importon, por instigi ekonomian aranĝon de eksporto kaj importo, por prepari kontraktojn pri kompenso kun fremdaj ŝtatoj, por zorgi pri ŝtataj vendado kaj aĉetado en fremdlandaro, por kontroli ĉiajn eksporton kaj importon kaj por iniciative efiki je ekonomiaj rilatoj en la respubliko, por ke tiuj rilatoj pliboniĝu tiel, ke oni kiel eble plej baldaŭ povu mastrumadi sen iu ŝtata inspekto sole sub dogana ŝirmo de la industrio.

Nun venis la tempo, kiam oni povas forigi ŝtatan kontrolon super eksterlanda komerco kaj tiel Ĉsl. ofico por eksterlanda komerco estas likvidonta.

Kiel tiu ĉi ofico plenumis sian taskon? Tiu ĉi demando estas interesa kaj grava por la komerca fremdlandaro, ĉar ĝi sole laŭ atingitaj rezultatoj povas dediĉi sian konfidon al nova ŝtato.

Dum sia (trikvaronjara) ekzisto Ĉs. O. p. e. k. preparis aŭ faris komercajn kontraktojn kun ĉiuj ŝtatoj gravaj por ni.

Oni atingis komercajn kontaktojn kun Britio, Bulgario, Francio, Holando, Jugoslavio, Aŭstrio, Rumanio, Svisio. Oni atingis komercajn rilatojn kun Belgio, Danio, Norvegio, Grekio kaj Estonio. Oni traktas ankaŭ kun Polio kaj Magiaro. Oni sendis komercan mision en Rusion. La signifo

La Ĉeĥoslovaka respubliko, koro de Eŭropo, estas natura centro de rilatoj inter orienta kaj okcidenta Eŭropo. — La ĉeĥoslovaka ĉifurbo Praha estas loko de kruciĝo de ĉefaj transkontinentaj fervojaj linioj.

de tiu ĉi agado de Ĉs. O. p. e. k. estas videbla el financaj rezultatoj de nia eksterlanda komerco. Oni nome dum kvin monatoj (de la 1a de januaro ĝis la 31a de marto 1921a) importis komercaĵojn por 5.888,735.742 Kč kaj la eksporto en la sama tempo estas pli granda ol la importo je 0512,739.346 Kč.

Ĉeĥoslovakio eksportas pli ol importas jenajn fabrikojn: instrumentojn, vaksajojn, gantojn, karbon, sapon, butonojn, alumetojn, eksplodaĵojn, malgrandajn ferajn fabrikojn, sukeron, konstruajn materiojn, lignajn fabrikojn kaj lignon, felojn, vitron, emajlon, porcelanon, linon, kanabon, paperon, feron k. t. p. La merito de Ĉs. O. p. e. k. estas, ke Ĉeĥoslovakio eksportas pli ol kvar kvinonojn de siaj normalaj produktajtoj kaj per tiu ĉi eksporto ĝi kovras ne sole siajn importajn bezonojn, sed estas eĉ kapabla atingi rimarkindan aktivan de nia komerca bilanco. Ĉs. O. p. e. k. supervenkis plene komercajn malfacilaĵojn en transportado, komunikado kaj administrado, kaj nun redonos sian taskon al komerca ministerio kun konvinko, ke ĝi faris ĉion eblan por libera evoluo de la komerco, speciale de la eksterlanda.

Granda laboro estis farita por starigo de nova dogana tarifo projektita de komerc-politika komisiono, en kiu estas unuiĝintaj niaj fundamentaj ekonomiaj institucioj.

Per leĝoj kaj ordonoj ĝi preparis kaj parte efektivigis likvidon de diversaj oficoj, kiuj en formo de diversaj sindikatoj kaj komisionoj rompadis liberan konkuradon necesan en la industrio kaj komerco.

Kiel granda estis la laboro farita de Ĉs. O. p. e. k., oni povas juĝi ankaŭ laŭ granda nom-

bro da petskriboj pri eksporto kaj importo (436.228 en 1920.)

Prave skribis ĉsl. ministro de komerco Dro Hotowetz en »Raporto pri organizo kaj agado de la Ofico por eksterlando komerco«:

„Ni povas diri pri ni kun kontento, ke malfonaj efikoj de la milito je animo de la popolo evidente malaperas; ke danke celscian financon politikon — nia valuto jam longan tempon estas stabila; ke niaj prezoj kaj produktaj kondiĉoj jam multe alkonformiĝis al tiu ĉi nivelo de nia valuto; ke post forigo de mallibera mastrumado naskiĝos normalaj rilatoj eĉ tie, kie tion malebligadis la mallibero, ke ni sukcesplene penas krei ekvilibron en nian ekonomion, kaj ke ni faris kontraktojn kun ĉiuj ŝtatoj gravaj por ni.“

O. A. P.

Ĉeĥoslovakio kaj maro.

Kunigo de ambaŭ vortoj estas certe iom stranga. Ĉeĥoslovakio same kiel ekz. Svisio estas regno, kuŝanta meze de la kontinento. Per sia laŭlonga formo ĝi sin direktas de okcidento al oriento, havante relative longegan limimpostan linion. Male, laŭ direkto de siaj riveroj Vltava (Moldavo) — sur kiu troviĝas Praha — Labe (Elbo) fluanta tra Germanio al Norda Maro, Morava kaj Váh en Slovakio, ambaŭ rapidantaj suden al Danubo — Ĉeĥoslovakio inklinas de nordo al sudo kaj male.

Sed maro estas malproksima de Ĉeĥoslovakio 600—1000 km, kvankam Shakespeare en »Vintra Fabelo« parolas pri bohema marbordo.

Tamen la milito eĉ tion ŝanĝis. La regnoj enkontinentaj estas malfacile eblaj. Serbio unuiĝinte en Jugoslavio ricevis longe deziratan ku-

niĝon kun la maro; Svisio akiris sian propran marŝiparon kaj klopodas akiri liberan havenon en la maro Liguria.

Al Ĉeĥoslovakio kaj Polio la Pariza paca kontrakto garantias liberan aliron al la maro kaj krom tio internaciligas iliajn navigeblajn riverojn fluantajn al la maroj Norda, Baltika kaj Nigra: Labe-Elbo de la enfluo de Vltava-Moldavo, riveron Vltava de Praha, Odra de la enfluo de Orava, Danubon de urbo Ulm kaj ĉiujn navigeblajn partojn de tiu ĉi rivera reto kun kanaloj kaj kun projektata akva vojo de Rhein al Danubo. Sur tiuj ĉi internaciaj vojoj estas garantiata nepra egalrajteco al membroj, komercaĵoj kaj flagoj de ĉiuj regnoj.

En la finpunktoj de tiuj ĉi »idealaj koridoroj« al la maro, en havenoj Hamburg kaj Stetten estas por la daŭro de jaroj luita al Ĉeĥoslovakio libera spaco rezervota por direkta transportado de komercaĵoj, devenantaj el nia respubliko aŭ tien direktataj.

Ĝenerale Elbo estas por Ĉeĥoslovakio plej oportuna vojo al maro kaj por kelkaj importoj (minaĵoj, krudaĵoj, greno k. t. p.) ĝi estas unu sola ebla komunikacio. La plej proksima marhaveno por ĝi estas Hamburg, haveno krom tio teknike kaj komerce plej bone ekipita. Dume Hamburg estas malproksima de Praha sole 665 km, la vojo de Praha al Trieste estas longa 832 km; krom tio sekve de altaj tarifoj ĉe Alpoj fervojoj la transporto el Trieste al Praha estas duoble pli multekosta.

Hmd.

„Sokol.“

En la akademio aranĝota akaze de la kongreso la 1./VIII. en Repraŝenta domo gimnastis Sokolinoj kaj grupo de Sokoloj venintaj en gimnasta konkuro en Lille (Francio).

En la tempo de revivigado de la Ĉeĥa vivo estis fondita en la j. 1862 la unua Gimnasta societo »Sokol« (Tělocvičná jednota »Sokol«) ĝiaj fondintoj estas: Dro Miroslav Tyrš (1832—1884), la unua gimnastestro kaj Jindřich Fügner, la unua prezidanto. La nomo de ĉi tiu organizo »Sokol« estas en la ĉeĥa lingvo »falco«, nomo de kuraĝa kaj rapida birdo. La »Sokol« estas organizaĵoj memhelpaj.

Esenco de la sokolismo estas: levigi kaj nobligadi tutan popolon ĉeĥoslovakian, edukadi ĝin tiamaniere, ke ĝi fariĝu forta, brava kaj noblanima. Tasko de Sokolaro estas senĉese prizorgadi kaj kulturadi la korpan spiritan kaj moralan sanecon de ĉeĥoslovaka nacio. Ĉi tion oni nomas »sokolan edukado«, kiu estas efektivigata per propra sokola gimnasta metodo, klerikado kaj moraligado. — Krom demokratio, vera frateco, la progreso estas grava signo de sokola penado.

Por montri al la publiko, kien gvidas disciplinita korpekzercado kaj morala eduko de la spirito, oni aranĝas periode Sokolarajn kongresojn en Praha. La I. kongreso (»slet« = kunflugo) okazis en la j. 1882, kiam gimnastis entute 720 anoj. Depost tiu tempo disvastiĝadis »Sokol« tiamaniere, ke okaze de la Vila Sokola, kongreso pasintan jaron 1920 gimnastis 40.600 Sokoloj kaj 36.000 Sokolinoj! (La sokola infanaro ne estas enkalkulita.) La nombro de societoj »Sokol« superas 2000 kun pli ol 550.000 geanoj. — La sokola ideo transiris de Ĉeĥoj ankaŭ al ceteraj slavaj nacioj kaj eĉ al Ĉeĥoj de Ameriko. — La Sokoloj gajnis multajn unuajn premiojn okaze de internaciaj gimnastaj konkuroj, ekz. en Paris, Praha, London, Turin, Lille k. a. l.

La Gesokoloj apartenas al ĉiuj profesioj kaj al ĉiuj politikaj partioj kaj ekzistas inter ili nenia diferenco de socialaj klasoj aŭ aĝo, ili alparolas unu la alian per »ci« kaj reciproke ili subtenadas sin. Sokola saluto estas »Na zdar!« (Sukceson!)

Kvankam la »Sokol« staras flanke de la politiko, tamen ĝis renovigo de la sendependeco de Ĉeĥoslovakaj landoj ĝi estis memhelpa revolucia organizaĵo. Memkompreneble, ke la »Sokol« laboras nun krom sur la supre citita kampo, ankaŭ tuforte sur la kampo de laboro ŝtat-krea kaj defenda.

Jiří Adámek.

Vidindaĵoj de Praha.

Kastelo de Praha.

Fondita en XIV. jc. de Karolo IV. (Lin vidos en kongresa teatraĵo Nokto sur Karlův Týn). Pligrandigata, renovigata dum epokoj kaj finita en XVIII. jc. Havas 3 kortojn. En la dua estas kapelo. En la tria la Katedralo kaj mondfama statuo de Sta Ĝeorgo fondita en 1373. Salono de Vladislav el XV. j. c. por kronado kaj turniroj. Ĉambro, kie en 1618 estis »efnestrigitaj« landestroj de imperiestro, kio estis komenco de la 30jara milito. Salono germana. Salono hispana, unu el la plej grandaj en Eŭropo.

Parlamento.

Estinta Rudolfinum, domo de artistoj, kie troviĝis krom muzika konservatorio granda koncertejo kaj troviĝas pinakoteko kun bildoj de Dürer, Holbein, Rubens, Van Dyk, Skréta, Brandl, Reiner ktp. Kolekto de 3000 gravuraĵoj de Václav Hollar (17 jc.)

Sinagogo kaj hebrea tombejo.

Malnova konstruaĵo el 13. jc. Apud ĝi estinta urbdomo de Hebreoj. Proksime tombejo, kun 28.000 tombŝtonoj (rabeno Löwi) plej rimarkinda en Eŭropo. Unu el la plej malnovaj rimarkindaĵoj de Praha.

Universitato.

Praha estas sola urbo, kie troviĝas du universitatoj kaj du teknikaj lernejoj: ĉeĥa kaj germana. Universitatoj troviĝas en Clementinum kaj Carolinum.

Carolinum, fondita de Karlo IV en 1348, unua universitato en meza Eŭropo. Magistro Jan Hus estis ĝia rektoro. Antikva balkono gotika.

Clementinum, fondita en 1653 de jezuita societo. En rimarkinda mangoĉambro okazis en 1791 unua industria ekspozicio en Eŭropo. Universitata muzeo kaj biblioteko. Observatorio kun sekstanto de fama astronomo Tycho Brahe. Preĝejo de Sta Savinto. Itala kapelo. Sur placo apud ponta turo monumento de reĝo Karlo IV., kvar statuoj estas kvar fakultatoj de la universitato de li fondita.

Muzeoj.

Landa. Kronas placon de Sta Venceslao. Sub ĉefa kupolo ĉambrego Pantheon, kun bildoj de Brožík, Ženíšek, Hynais. Riĉa biblioteko (200.000 volumoj) Interesaj kolektoj: Verkoj de Jan Hus, de pedagogo Comenius. Geologiaj kolektoj de fama Barrande. Vizitu etnografiajn kolektojn.

Urba. Valoraj kolektoj rilatantaj la historion de Praha.

Artindustria de komerca kaj industria ĉambro. Artaĵoj de bohema vitra industrio k. a.

Muzeo de Náprstek. Speciale interesaj kolektoj etnografiaj, malnovaj ĉeĥaj kostumoj naciaj kaj brodaĵoj. Simile en M, etnografia en ĝardeno Kinský.

Teknologia sur Hradčany. Kolektoj de diversaj industrioj, maŝinoj, modeloj.

Unika muzeo de vestaj agrafoj kaj butonoj de industriisto Waldes en antaŭurbo Vršovice (tramo n-o 1).

Kolektoj arkeologiaj de ges-oj Jíra, en antaŭurbo Dejvice (tramo n-o 10), bieno nomata Hanspaulka. Unika muzeeto de trovoj arkeologiaj, je kiuj la ĉirkaŭaĵo de Praha esta speciale riĉa.

Pulva Turo.

Gotiko el fino de XV. jc. Pordego restinta de fortikaj ĉirkaŭintaj Malnovan Urbon. En XVII. jc. magazeno de pulvo.

La plej grandaj monumentoj.

Jan Hus, sur placo Malnovurba (v. lan n-ron). Sta Venceslao, supre sur la samnoma placo, verko de Myslbek en 1912. Konstruita por memori princon de ĉeĥa prahistorio, unuigintan de diversaj gentoj ĉeĥaj en unu nacion.

Palacký, monumento de scienculo, kiu al reviviganta nacio ĉeĥa prezentis en ampleksa verko historion de ĉeĥa lando kaj popolo.

Muzeo de Valdes.

(Vršovice, Čechovo nám. 49.)

Unika scienco kaj arte kolektita kaj ordigita kulturhistoria muzeo de ĉiunaciaj, ĉiulandaj kaj ĉiuepokaj (de la praepoko, de ĉiuj jarcentoj kaj de la plej moderna tempo) agrafoj, bukoj, butonoj, pingloj, fibuloj, zonoj, ligiloj, k. t. p. Valoraj kolektoj etnografiaj, teknikaj, teknologiaj, artaj historiaj. Grandaj arkivo kaj biblioteko. Propraj eldonajoj. Konstanta oficejo.

Belvidejoj.

Observa turo (60 m alta) laŭ Eiffel, sur monteto Petřín. Rava panoramo de Praha kaj vasta ĉirkaŭaĵo. Ĉe klara aero videblaj landlimaj montoj Krkonoše (Riesengebirge).

Monteto Petřín mem. Supren ŝnurega fervojo. Placeto antaŭ la Kastelo de Hradčany. Bele videblaj tegmentoj de kvartalo Malá Strana, tre pentrindaj.

Plataĵo sub la kastelo super la ĝardeno de Fürstenberg.

Parko sur deklivo Letná precipe de pavilono nomata Hanavský,

VIDINDAĴOJ EKSTER PRAHA.

Moravia karsto.

Abismo, subteraj stalaktitoj grotoj, subteroj rivero kaj lago — la plej interesa kaj valora vidindaĵo por kongresanoj. Detalon priskribon oni serĉu en ilustrita dvidlibro de »Esperantista klubo en Brno« (Kĉ 7.50 — fr. 1.50).

Karlův Týn.

Belege situata, renovigita mezepoka kastelo kiun la imperiestro Karlo IV fondis en mezo de 14. jc. por ke ĝi estu trezorejo, por la krono kaj insignoj de bohemiaj reĝoj. Dum vivo de Karlo IV. estis tie tenataj (ĝis 1420) ankaŭ krono kaj insignoj de Germana imperio. Kapeloj, inter ili plej rimarkinda tiu de Sta Kruco, (en kvinetaĝa turo kun muroj dikaj 4 m). Muroj kovritaj per gemoj. Fenestro kunmetita el 99 poluritaj ŝtonoj. Plafono prezentas ĉielvolbon. La komedion Nokto sur Karlův Týn, ludatan dum la Kongreso, aŭtoro, eminenta ĉeĥa poeto Jaroslav Vrchlický, bazis sur ordono de la reĝo, laŭ kiu al neniu virino estis permesite transnoki en la kastelo.

Kutná Hora.

Oriente de Praha, 2 horojn vagonare. Antikva urbo kun riĉa historio kaj multaj mezepokaj vidindaĵoj. Estinta argenta minejo el XIII. jarcento kaj monerfarejo. Sidejo de reĝoj bohemiaj. En 1409 laŭ instigo de magistro Jan Hus la reĝo Václav IV. eldonis faman Dekreton de Kutná Hora, pri divido de voĉoj en Universitato de Praha. Belega gotika preĝejo de Sta Barbora (dekses-angula), Vlašský Dvůr (Itala kortego) fondita en 13. jc. kiel monfarejo, poste sidejo de reĝoj, kunvenojo de parlamento regna. Preĝejo de sta Jakobo el 14. jc. Gotika puto, ŝtona domo, Kavalira domo kaj multaj aliaj interesaj mezepokaj konstruaĵoj.

Sedlec kun fama ostarejo.

Urbeto apud Kutná Hora (2h de Praha vagonare). Kapelo de Ĉiuj Sanktuloj kun ostarejo, kie el homaj kranioj kaj ostoj estas aranĝitaj multegaj ornamoj geometriaj blazonoj, piramidoj, girlandoj, kandelingo, lustro ktp. ĉar en ĉirkaŭa tombejo estis en 1318 enterigitaj ĉ. 30.000 peste mortintaj.

Somerkastelo „Hvězda“ (Stelo).

5 km de Praha sur Blanka monto (Bílá Hora), kie estis finita ĉeĥa ribelo el jaro 1618 kaj komencita tutmonda tridekjara milito 1618—1648). Nomo de somerkastelo (Hvězda=Stelo) devenas de la formo de kastelo.

Ni rekomendas la sukeraĵojn, kafejon, »AMERICAN-BAR« de KAREL JULIŠ, PRAHA, placo Václavské 22.

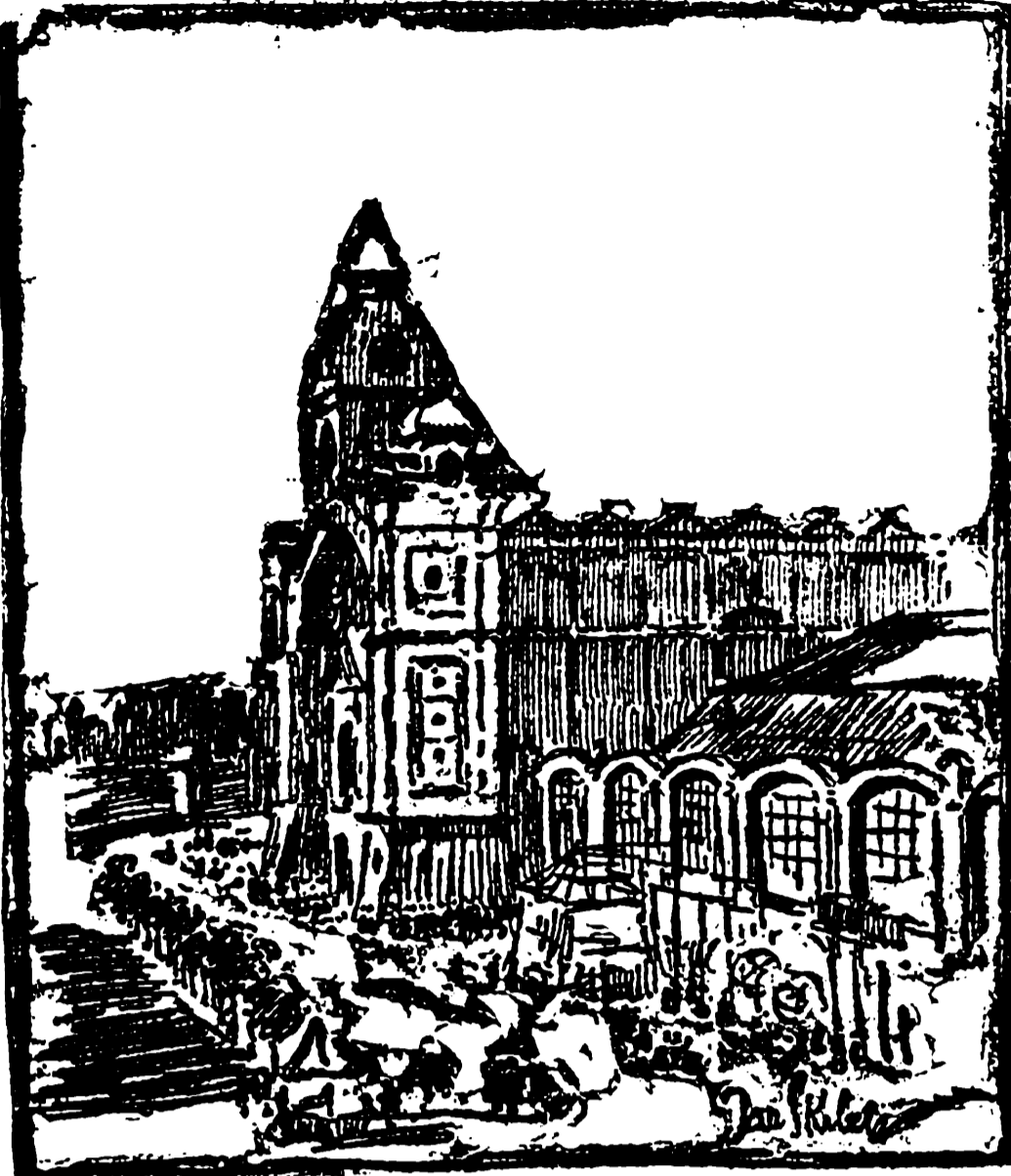

III^a Internacia specimena foiro en Praha. 1. IX. — 8. IX. 1921.

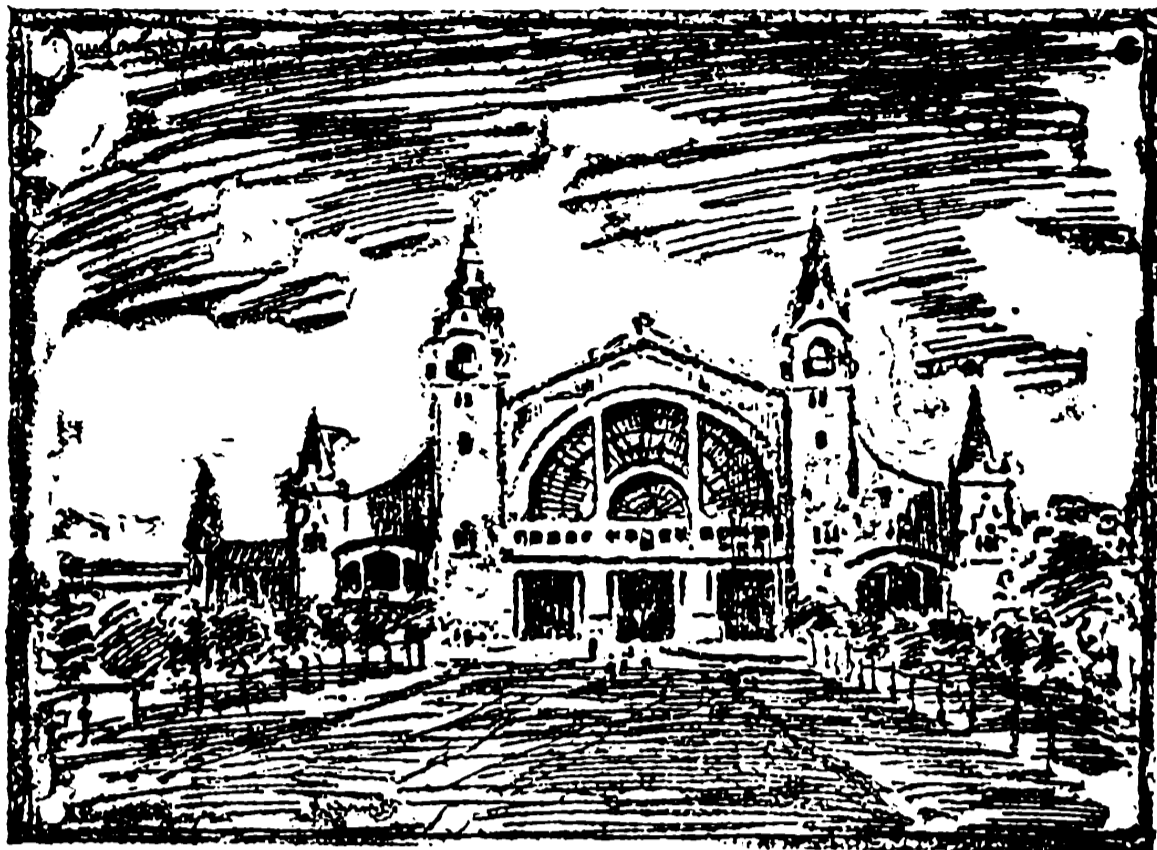
En
KRÁLOVSKÁ OBORA
(Reĝa ĉasarbaro)

Areo 23.089 m²
Ekspoziciaj konstruaĵoj 15.
Ekspoziciantoj 2182.

Esperanta foira servo.

Cefa foira palaco.

Foira palaco.

ESPERANTISTOJ AĈETU

blankigitan kotonteksajon kun marko

„ESPO“!

Ĝi taŝgas por ĉiu-speca tolaĵo.

LIVERAS

JAROSLAV ADAMEK, TEKSEJO, ČERVENÝ KOSTELEČ, ČEĤOSL. !! ESPERANTO UZATA !! 68

Ambasadorejoj:

- Aŭstrio: Praha-II., tel. 2966.
- Belgio: Praha-II., Mariánská 29, tel. 445. (samideano Leonhard, oficisto)
- Britanio kaj Irlando: Praha-III., Thunovská 12,
- Bulgario: Vinohrady, Čelakovského 20.
- Danio: Praha-II., Václavské placo, Hotelo Passage.
- Francio: Praha-III., placo Velkopřevorské 2, tel. 9750.
- Germanio: Praha-II., Vrchlického sady 19, tel. 2523.
- Grekio: Praha-I., Masarykovo nábř. 10.
- Hispanio: Praha-II., Bredovská 7, tel. 7360.
- Italio: Praha-III., Sněmovní 5.
- Jugoslavio: Praha-III., placo Velkopřevorské 4, tel. 9293. (esp. oficisto S-ro Elsel)
- Nederlando: Praha-III., Maltézské nám. palaco Nostiz tel. 9784.
- Polio: Praha-I., placo Staroměstské, esp. oficisto S-ro Mergel.
- Rumanio: Praha-III., Karmelitská 17.
- Svedio: Vinohrady, Jungmanova 31.
- Usono: Praha-III., Tržiště 15, tel. 7620, 7630.

Konsulejoj:

- Britio kaj Irlando: Praha-III., Vlašská, palaco Lobkovic, tel. 7640.
- Brazilio: Praha-II., Panská 16, (Hotel Palace)
- Bulgario: Vinohrady, Čelakovského 20.
- Francio: Praha-III., placo Velkopřevorské 2.
- Hispanio: Praha-I., Revoluční 8.
- Jugoslavio: Praha-II., Jindřišská, 20.

- Polio: Smíchov, Kinského 48, tel. 4454.
- Rumanio: Praha-II., placo Václavské 67.
- Svisio: Praha-VII., Bělského 13, tel. 6500.
- Urugvajo: Praha-II., Mezibranská 17.
- Usono: Praha-I., Mikulášská 7, tel. 3.

Aŭtomobilaj droŝkoj.

Oni pagas laŭ la taksometro. Tarifo: por unu kilometro:
Kĉ 6.—, se la pasaĝero revenas al punkto de forveturo
Kĉ 8.—, se la aŭtomobilo revenas sen vi
Kĉ 10.—, se vi veturas nokte aŭ ekster la urbon
Al ĉiuj ĉi prezoj aldonu Kĉ 10.—.

Veturiloj.

Estas tri specoj; unuĉevala droŝko, duĉevala fiakro, lueblaj aŭtomobiloj (taksimetraj)

Tarifo: Droŝkoj:
por la unua kvaronhoro (aŭ parto) . . . Kĉ 8.—
por la unua duonhoro (aŭ parto) . . . Kĉ 12.—
por ĉiu sekvanta kvaronhoro . . . . . Kĉ 4.—

Fiakroj:
por la unua kvaronhoro (aŭ parto) . . . Kĉ 12.—
por la unua duonhoro (aŭ parto) . . . Kĉ 20.—
por ĉiu sekvanta duonhoro . . . . . Kĉ 10.—

Por veturi al partoj de la urbo pli alte troviĝantaj plia pago 4 Kĉ por droŝkoj kaj 6 Kĉ por fiakroj.

Por veturi al aŭ de stacidomoj plia pago 6 Kĉ por droŝkoj kaj 10 Kĉ por fiakroj.

Nokte, inter la 22 horo kaj la 6 horo la tarifo je 50% pli alta.

Por atendado ricevos la droŝko por ĉiu kvaronhoro 4 Kĉ, la fiakro por ĉiu duonhoro 10 Kĉ.

Malpezaj pakajoj senpage. Pli grandaj ĝis 50 kg Kĉ 5.— kaj post 50 kg Kĉ 10.—.

Tamen interkonsentu pri la prezo antaŭe.

Bratislava (Pressburg, Poszony).

Ĉefurbo de Slovakio (90.000 loĝ.). Ĉefa haveno de Danubo kaj de Ĉeĥoslovakio (en la haveno dum lasta jaro oni konstruis dudek novajn elektrajn argnojn). Vidindaj arĥitekturaĵoj: antikva gotika kronada katedralo de Sankta Martino, baroka ĉefepiskopa (primasa) palaco, antikva urbomo (sur placo Masaryk) kun renesanca »kolono de Roland« en centro, pitoreska hebrea kvartalo Ghetto neŭŝita ĝis nun de moderna vivo, ruinaĵoj de kastelo el 17 a je sur pitoreska monteto. Ĉarmaj kaj grandaj parkoj en ĉirkaŭaĵo Petřalka, Horský park). Vigla societa vivo, abundo da entreprenoj por fremdaj vizitantoj. — Kongresanoj vizitu »Orientan foiron« kaj postkongresan konvenon de esperantistoj en Bratislava!

Ŝtata poŝtoŝeĵo por la kongreso.

Dum daŭro de la kongreso funkcios speciala kongresa poŝtoŝeĵo »Praha — XIII. Univ. kongreso de esperanto« sur Zofin en tiuj ĉi horoj: en labortagoj inter 9—12 kaj 15—18, dimanĉe inter 10—11. Ĝi havos specialan stampajon.

Sub protekto de moravia landa komitato kaj urbo Brno, Moravia landa societo de metiaj ĝardenistoj kun partopreno de Landa metilista konsilantaro

Ĝardenistaj

ekspozicio kaj foiro en Brno

de 14a ĝis 21a de aŭgusto 1921a en landa parko Lužánky.

Florkulturo. Parkoj. Legomoj. Semoj. Fruktokulturo.
Vinoj. Marmeladoj. Abelokulturo. Silka produktado.
Fakaj literaturo kaj lerneĵaro.

Fabrikajoj, komercaĵoj, maŝinoj,
fakaj lernejoj rilatigantaj
al ĝardenokulturo.

Pluan informon postulu de:

Výkonný výbor všezahradnické výstavy, Veveří 5, Brno, Ĉeĥoslovakio.

ĈIU ESPERANTISTO
 idealisto, ĉu praktikisto
ALIGU
 al
UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO
 kaj
ABONU
 ĝian oficialan organon
„ESPERANTO“.
Adreso: Genève, 12, Boulevard du Théâtre
 (Svisio).
 Ĉeĥoslovakaj samideanoj postulu informojn ĉe
 la administracio de „Ĉeĥoslovaka Gazeto“ en
 Praha II., Těšnov N° 10, Ĉeĥoslovakio.
 18-2

LUDILOJN, LUDOJN
 kaj ornamajn galanteriaĵojn
 por rememorigo
 la legantaro aĉetu ĉe firmo
M. & B. WEISSKOPFOVI,
PRAHA I., Národní třída 37 (Nacia strato),
 Ĉeĥoslovakio.
 — Oni parolas esperante! —

SOCIETO ANONIMA
CIGARFABRIKO
Ph. DE RUITER & ZOON
CULEMBORG
 (NEDERLANDO).
≡ TUTMONDA EKSPORTADO. ≡
 37-2

ESPERANTAJN PRESAĴOJN
 kaj librojn artiste ellaboritajn liveras presejo kaj litografejo
JOSEF DOLEŽAL, ČERVENÝ KOSTELEČ
 (Ĉeĥoslovakio) 16-2

ELTROVOJN
 Desegnan ellaboron de ideoj, aparatoj
 kaj ĉiujn teknikajn kaj elektroteknikajn
 laborojn plenumas la teknika oficejo de
INĜENIERO B. MOLNÁR
BRATISLAVA (ĈEĤOSLOVAKIO)
 12-2 Štefanikova 23/a

KOTONŜTOFA TEKSEJO
 de firmo **STEFANO DRITINA**
ČERVENÝ KOSTELEČ (Ĉeĥoslovakio).
 Specialaĵo: Oxford'a teksaĵo.
EKSPORTO. 17-2

ĈU VI JAM ALIĜIS
 al **ĈEĤOSLOVAKA ASOCIO**
ESPERANTISTA?
 Praha VII., Sochařská 333.
 al **U. E. A. GENÈVE, 12, BD. DU**
THÉÂTRE
 aŭ Praha VII., Sochařská 333.
 73

TEKNIKAJ BEZONAĴOJ
 por ĉia industrio
A. MAŠÍN, KARLÍN 354
 (Ĉeĥoslovakio). 20-2

ADOLF BERGMANN
 teksejo - **ČERVENÝ KOSTELEČ** - Ĉeĥosl.
 fabrikado kaj ĉiukvanta liverado de unuakvalitaj kaj
 daŭrefarbjaj: kanavaso, zefiro, inledo, matraca kaj
 damaska gradloj, toloj kruda kaj blankigita, naztuko
 kaj aliaj koton-kaj linŝtofoj. Telef. N° 4. Kuranta konto
 ĉe Ĉs. Industria banko, filio en Náchod (Ĉeĥosl.). 33-2

ANGLO-FRANCA MODA
SALONO POR SINJORINOJ
JAROSLAV HELLEBRAND,
PRAHA V, BILKOVA 6, ĈEĤOSLOVAKIO.
 25-2

LEĜU
SPORTAN GAZETON
»START«
 Detalojn donas administracio de tiu ĉi gazeto.
 3-2

! ABONU LA REVUON!
>VERDA UTOPIO<
MONATA REVUO ILUSTRATA PRI JAPANAJ
LITERATURO, ARTO, MORO, SOCIA VIVO K.T.P.
 Jara abono: malaltigita jene;
 esterlando Y 1'70, enlando Y 1'50.
 Speciala jara abono por Ĉeĥoslovakio: Kč 30.-
 Redakcio kaj administracio:
 5265, Uehommači 7-ĉome, Minamiku, Osaka,
 Japanio. 51-2
ABONEBLA ĉe la administracio de „Ĉeĥo-
 slovaka Gazeto“, Praha II., Těšnov N° 10.

PLIBELIGA KREMO
PYGMALION
 Plej perfekta rimedo por atingi kaj konservi belan,
 freŝan haŭtkoloron. Produktas Kosmetikejo »PYG-
 MALION« Praha, Ovocný trh 17. Ĉeĥoslovakio.
 11-2

Vizitantoj de la XIII. Kongreso en Praha
 ne forgesu viziti mian komercejon, kie vi dĉetos
MEMORAĴOJN
DE LA ĈEĤOSLOVAKA
POPOLA ARTMETIO.
 Dum la kongresaj tagoj mi ekspozicias aukaŭ en Žofín,
Jan B. Vlach, Praha II., Národní 38.-2 et.
 44-2

AĈETU
TEKSKOMERCAĴOJN
NUR KUN MARKO
»EDISA«
 5-2

ASTMULOJ! **VIVAMOL, LTD. el LONDONO,**
 111, Gt. Portland Street,
GARANTIAS KURAGADON PER SIA ATOMIGILO.
 Agentoj bezonataj en ĉiuj landoj.
 Dum la XIII^a Esperantista Kongreso en Praha s-ro P. BLAISE
 volonte donos klarigojn al interesuloj. 34-2

Mondfamaj
PREMBUTONOJ

Waldes
Koh-i-noor
STISKACÍ KNOFLÍKY
 Monda marko.
LAŬMODAJ, KOLUMAJ KAJ MANUMAJ
BUTONOJ.
KUDRILOJ, HAR-, AGRAF-PINGLOJ.
 Ilustritan katalogon pri via ebla partopreno je profito senpage sendos
WALDES & K^o
 mondaj fabrikejoj de prembutonoj,
PRAHA-VRŠOVICE. ĈEĤOSLOVAKIO.
 67

BRATRĪ ŠUBRTOVĒ

akceptas vetmonon je ĉiuj

ĈEVALKURADOJ.

52-2

Oficejo:

Praha II., Václavské náměstí 13.

Emil Körper, Plzeň (Ĉeĥosl.)Vinfarejo kaj likvorfabriko.
Specialaĵoj: Eksporta maldolĉa »Beer Brandy«
»Pilsenia«, Konjako »Termeny«.

47-2

ŠTOFOJ KUN ENTEKSITA SILKO

1 m 110 cm larĝa po 28 Kč.

SOLE ĈE FIRMO

JINDŘICH HRŠ,

Melantrichova 19, PRAHA I.

79

En kafejoj

55-1

postulu „Ĉeĥoslovakian gazeton“.

Kafejo „Astoria“

KARLSBAD.

Ĉeĥoslovakio.

7-2

Karlovy Vary

MONDKONATA RESTORACIO

de JONÁK en Plzeň (Ĉeĥoslovakio).

HOTELO „ROSIA“

(antaŭe Hamburg).

Titĉera Josef, rusa legiano, hotelestro.

53-2

Nádražní třída N° 5.

Plzeň.

**BANURBO
KARLOVY VARY**

(KARLSBAD)

ĈEĤOSLOVAKIO

KAFEJO - HOTELO - RESTORACIO

ASTORIA

kontraŭ »MÜHLBRUNKOLONADE«.

Telefona 712.

30 paŝojn de ĉefa koncert-promenejo.

1^a dieta ĉefia kaj franca kuirejo.

CENTRO DE FREMDLANDANOJ.

PROKOP LUKEŠ, hotelestro.

2-2

AMERIKA KONTORE MEBLARO**EMIL GUTH,**

PRAHA I., ŠTUPARTSKÁ 746.

65

FRANTIŠEK VESELÝ & KIO,

PRAHA I., Strato ŠTUPARTSKÁ 14.

GĀOTOJ-SUBŠTOFAJ FABRIKAĴOJ.

La plej delikata

CIGAREDA PAPERO**CIGAREDAJ TUBETOJ**Postulu senpagan ilustr. broŝuron pri
via partopreno je profito ĉe firmo**WALDES & KIO,**
Praha-Vrřovice

Ĉeĥoslovakio.

66

BANKA ĈESKOSLOVENSĀKÝCH LEGIÍ

(BANKO DE ĈEĤOSLOVAKAJ LEGIOJ)

Adreso de telegramoj: »Legiobanka«.
Akcia kapitalo Kč 70,000.000.

Senovážná N° 10. PRAHA II. Ĉeĥoslovakio.

Telefona numero 6580, 7993.
Reservaj fondoĵ Kč 14,000.000.

Filioj en Bratislava, Brno kaj Plzeň. Ekspozituro en Piřřany.

Plenumas ĉiujn bankajn kaj industriajn transakciojn. — Konpensoj
por fremdlandaro. — Pagas per taga kurzo, kreditleterojn, vojaĝoĉekojn
(Traveller's Checks) kaj fremdajn banknotojn.

83

MODASINJORINAJ LAŬMODAJ ŜTOFOJ,
SILKO, VELURO, LAVEBLA, BLANKA
KAJ LINA KOMERCAĴOJ.
DOTOJ POR FIANĈINOJ.**GRANDKOMERCEJO**ROBOJ
KAJ KURTENOJ.
SUBŠTOFA
KOMERCAĴO.**WOLF & SCHLEIM**RYTŘRSKÁ
ULICE

N° 26.

PRAHA, ĈEĤOSLOVAKIO

1-2

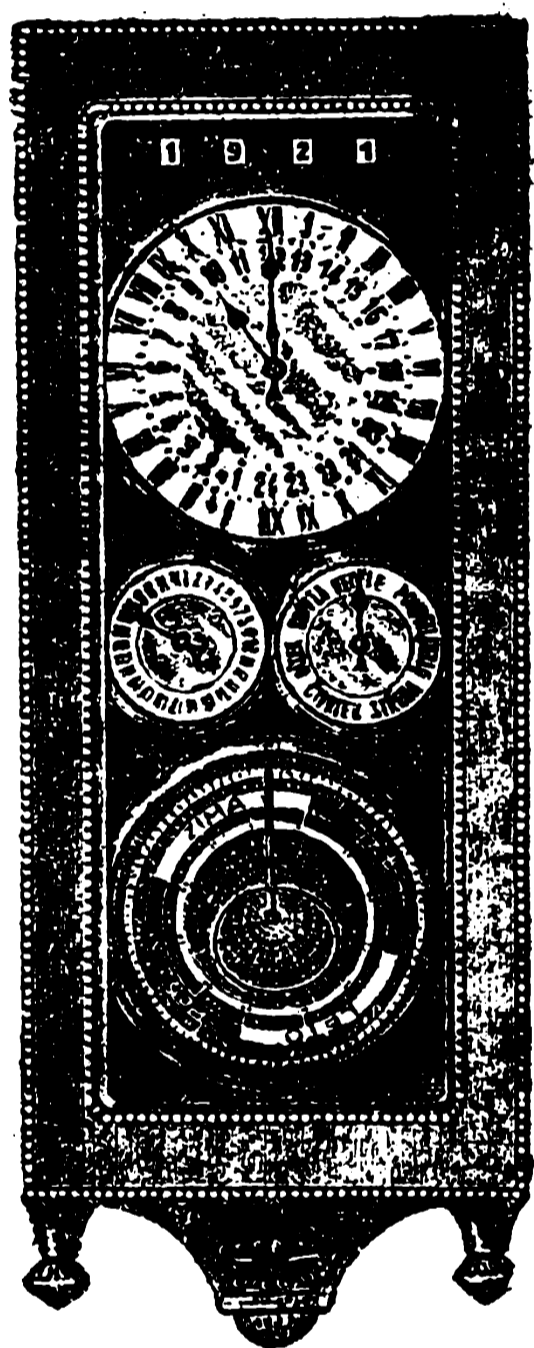
KOSMOS - VESMÍR

K. J. MOTTL, PLZEŇ.

Komerco de svisiaj horloĝoj kaj eksporto de enlandaj astronomiaj horloĝoj.

**Horloĝoj kun aŭtomata kalendaro
(polikronometroj) kaj stelhava ciferplato.**

Sensacia akiraĵo de horloĝa industrio!

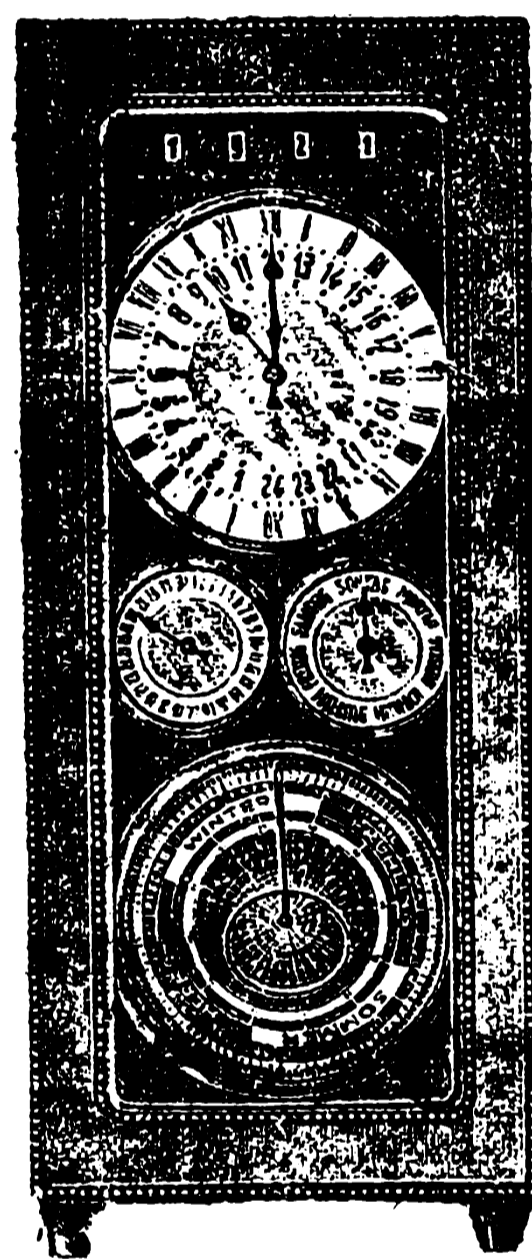
Tipo surmura.

Simpla mekanismo!

Difektoj maleblaj!

Tipoj surmuraj montras
sur 5 ciferplatoj:

jaron
taghorojn (en 12 kaj 24)
daton (tagon, semajnon, monaton)
jarsezonojn
zodiakojn
eliron kaj subiron de la suno
tropikojn
ĉiutagan ĉielon kun steloj
ekvinokciojn
k. t. p. k. t. p.

Tipo surmura.

kaj ili aŭtomate egaligas diferencojn de kalendaraj monatoj (dimensioj:
alto 115 cm, larĝo 40 cm, profundo 20 cm).

Surskriboj sur cifreplatoj estas farataj en kiu ajn lingvo. ankaŭ en esperanto.
Moderaj prezoj. Zjara skriba garantio!

Aranĝoj simpla kaj luksa!

Patentoj anoncitaj en ĉiuj kulturaj ŝtatoj!

Ĉe mendoj oni devas antaŭpagi parton de prezo. En fremdajn landojn oni sendas
horloĝojn kontraŭ akreditivo!

Dum XIIIa kongreso de esperantistoj en Praha oni povas vidi
tiun ĉi astronomian horloĝon en kongresejo sur Žofín,
kie oni povas eventuale mendi ĝin.

III-a INTERNACIA SPECIMENA FOIRO DE PRAHA DE 1. ĜIS 8. SEPTEMBRO 1921.

**Nova centra merkato de Mezeŭropo.
Krudmaterioj. * Terkulturajoj. * Duon- kaj plenfabrikajoj.
Balkana debita trafiko.**

Partoprenita de unuarangaj mondfirmoj el ĉiu produkta branĉo. La produktado de la nuntempa Ĉeĥoslovakio ampleksas 80% el la tuta ekonomio de la iama Aŭstrio-Hungario. Per sia monkurzo Ĉeĥoslovakio estas la plej riĉa aĉetfonto por aĉetistoj el la tuta mondo, kiuj ne preterlasos la viziton de la Specimena Foiro de Praha. 3000 ekspoziciantoj kaj negoca rezultato de 1 miliardo da ĉeĥoslovakaj kronoj, Plej severega kuncentrigo de en- kaj eksterlanda ofertanto. Rapida superrigardo. Plej malkara kaj plej bonega pogranda aĉeto. FOIRA BORSO.

Foiraj favoraĵoj:

50%-a biletrabato en Ĉeĥoslovakio kaj 20%-a biletrabato en Italio. Pasportkotizaĵa rabato. Specialaj vagonaroj el la fremdujo. Speciala loĝeja fako. Interpretistoj. Speciala Foiro Esperanto-Servo. Renkontejoj por fremdnacianoj. Fakaj kongresoj. Artfestaj kaj Esperanto-memoraĵoj. Vizitoj de vidindaĵoj de Praha. Ĉiuj favoraĵoj de la ceteraj foiroj.